

Saksframlegg

Unge
funksjonshemmede

Møtedato: 29.09.2014
Forberedelse: KR/Irk
Saksnummer: 55/14

Godkjenning av høyrings svar:

Endringar i regelverket for grunnstøtta til barne- og ungdomsorganisasjonar

Sekretariatet og styreleiar har i august og september arbeidd med svar på denne høyringa – delvis kvar for seg, delvis i samråd med medlems- og andre organisasjonar, delvis i samråd med LNU.

På grunnlag av dette har sekretariatet no laga eit samla forslag til høyrings svar frå Unge funksjonshemmede.

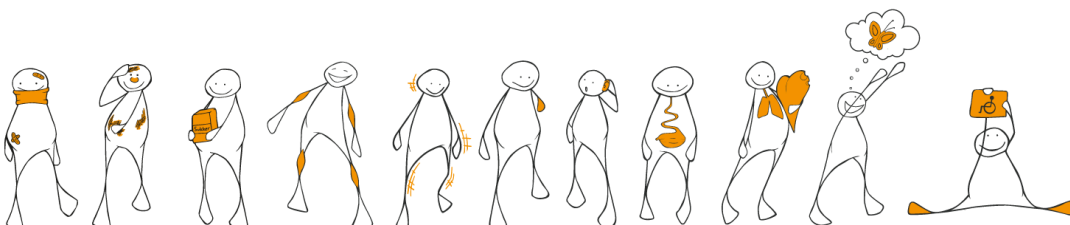
Høyringsfristen er 30. september 2014, dagen etter AU-møtet.

Vedleggsoversikt:

1. vedlegg: Forslag til høyrings svar

Innstilling frå generalsekretær

AU godkjenner høyrings svaret med dei eventuelle endringar som kjem fram i møtet.

Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Oslo, 29. september 2014

Deres ref.;; 14/22420-
Vår ref.: KR

Høringssvar fra Unge funksjonshemmede:

Forslag til endringer i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner

Vi viser til høringsbrev av 30. juli 2014, og takker for invitasjonen til å komme med innspill.

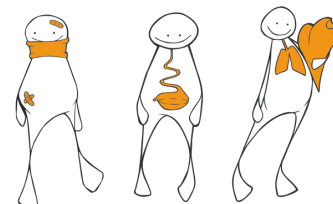
Vi avgir høring der vi anbefaler andre løsninger enn de endringene departementet har foreslått. De endringer som er foreslått, men ikke kommentert, støttes. Med unntak av de to første punktene følger vårt høringssvar forskriften slik den er lagt opp kapittel for kapittel.

* * *

Unge funksjonshemmede er en paraplyorganisasjon for organisasjoner av, med og for unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer. Organisasjonen representerer 33 medlemsorganisasjoner som samlet har over 25 000 medlemmer. Unge funksjonshemmedes overordnede mål er full deltakelse og likestilling for funksjonshemmet ungdom.

Innledende kommentarer

I høringsbrevet fra departementet legges det vekt på at et av formålene med endringene er forenkling, og at regelverket skal gjøres klarere. Det poengteres at forskriften er vurdert opp mot Kulturdepartementets veileder "Forenkling av statlige tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner". Unge funksjonshemmede er positive til forenkling av forskriften og et klarere regelverk. Vi stiller oss derfor svært undrende til at departementet ikke tar i bruk veilederens anbefalinger til definisjoner av et eneste sentralt begrep i forskriften. Tellende medlem, årskontingent, tellende lokallag og selvstendighet, er alle definert annerledes i forslaget til ny forskrift enn i veilederen. De begrepene departementet legger opp til i endringene av forskriften er relativt like, men likevel noe omskrevne og annerledes enn begrepene i veilederen. Unge funksjonshemmede er urolige for at dette kan bidra til uklarhet og forvirring hos søkerorganisasjonene. Veilederen var på høring for kort tid siden, uten at departementet hadde merknader. Dette stiller de tilsynelatende unødige avvikende forslagene som kommer nå, i et underlig lys.

Barne- og ungdomsstrukturer – Forskriftens §§ 5, 13 og 17

Departementet legger i forslaget opp til at såkalte barne- og ungdomsstrukturer ikke lenger skal kunne søke ordningen, men at de skal sikres tilgang gjennom sine hovedorganisasjoner. Endringen begrunnes ved at det per i dag er få barne- og ungdomsstrukturer som søker ordningen, og at de fleste barne- og ungdomsorganisasjonene allerede er selvstendige.

Unge funksjonshemmede synes det er positivt at departementet legger vekt på at barne- og ungdomsstrukturer fremdeles skal ha tilgang på tilskudsordningen gjennom sine hovedorganisasjoner, men vi mener det er en svakhet at de ikke lenger skal kunne utforme sine søknader selv.

Det er, slik departementet skriver, få barne- og ungdomsstrukturer som søker ordningen på egen hånd. De fleste av slike strukturer søker gjennom sin hovedorganisasjon. Unge funksjonshemmede har imidlertid erfart at flere av disse barne- og ungdomsstrukturene ikke har særlig innflytelse på verken søknaden eller bruken av de midler hovedorganisasjonen får tildelt gjennom ordningen. Vi ser med bekymring på at flere av hovedorganisasjonene ikke benytter ordningen slik den er ment, og heller ikke ønsker at barne- og ungdomsstrukturene skal bli sterkere og selvstendige, da de selv vil miste muligheten for å søke ordningen og disponere midlene i hovedorganisasjonen.

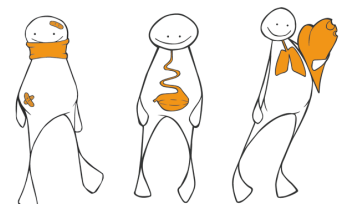
Unge funksjonshemmede mener forslaget fra departementet ikke i tilstrekkelig grad ivaretar intensjonen om å stimulere til økt grad av selvstendighet for barne- og ungdomsstrukturer. Regelverket må utformes på en slik måte at disse strukturene sikres innflytelse over søknaden og bruken av midlene som tildeles hovedorganisasjonen.

Kapittel 2 – Definisjoner

Vi viser til innledende kommentar om de mange og tilsynelatende unødige avvikene fra anbefalingene veilederen for forvaltere av støtteordninger som er åpne for barne- og ungdomsorganisasjoner, som departementet for kort tid siden ikke hadde merknader til.

§ 6 Tellende medlem

I forslaget til forskrift er det lagt opp til at endringen skal tre i kraft umiddelbart, med unntak av endringene vedrørende årskontingent og dokumentasjon av medlemmer, som skal gjelde fra grunnlagsåret 2015. Unge funksjonshemmede ønsker å gjøre oppmerksom på enkelte vanskeligheter organisasjonene kan møte på ved en umiddelbar iverksetting av ny forskrift.

Den foreslåtte endringen til definisjon av tellende medlem gjør at det vil være behov for en helt ny gjennomgang av alle tellende medlemmer i alle organisasjonene, da det tidligere ikke har vært krav om bostedsadresse for tellende medlemmer. De nye medlemstallene må også attesteres av revisor før de kan brukes som søknadsgrunnlag til fordelingsutvalget. Dette vil føre til ekstraarbeid for organisasjonene. Med en høringsfrist 30. september ser vi ikke at søknadsfristen for ordningen kan settes særlig tidligere enn 1. desember. Vi stiller spørsmål ved hvorvidt dette er mulig å forene med forsvarlig saksbehandling av søknadene, uten at tildelingene blir vesentlig forsinket.

§ 7 Medlem

I forslaget til forskrift er presisjonen om at medlemmer må ha demokratiske rettigheter i organisasjonen tatt bort, med unntak av de under 15 år. Dette tolker Unge funksjonshemmede som at støtte-medlemmer over 15 år også skal være en del av det totale medlemsgrunnlaget. For barne- og ungdomsorganisasjoner med støtte-medlemmer som ikke innehar noen form for rettigheter i organisasjonen, er konsekvensen av en slik endring at antall tellende medlemmer sett i forhold til det totale medlemstallet går ned.

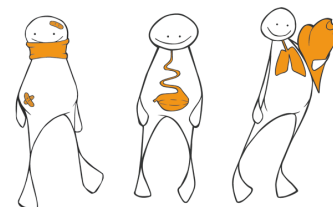
I en tilskuddsordning som gir uttelling etter hvor stor andel av den totale medlemsmassen som er tellende medlemmer (om minst 50 % av medlemsmassen er tellende medlemmer gis det støtte tilsvarende 60 % av grunnpoengene), vil det være svært negativt for organisasjoner med stort antall støtte-medlemmer om disse regnes inn i den totale medlemsmassen. Dette vil gjelde flere av våre medlemsorganisasjoner, da de har begrenset rekrutteringsgrunnlag og hvor det å verve medlemmer i utgangspunktet er vanskelig. En slik endring vil for disse organisasjonene kunne gi svært uheldig effekt på total tildeling fra tilskuddsordningen.

Unge funksjonshemmede mener det derfor bør presiseres at støtte-medlemmer eller medlemmer uten demokratiske rettigheter i organisasjonen, ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget.

§§ 9 Tellende lokallag og §10 Årsrapport

I forslaget er det tatt inn et krav om at lokallagene må ha hatt "minst en medlemsrettet aktivitet". Dersom dokumentasjonen av dette skal være begrenset til et kryss i skjemaet for årsrapport, er det vanskelig å se for seg at kravet vil ha noen praktisk effekt.

Unge funksjonshemmede forelår at denne bestemmelsen strykes, eller suppleres med et mer effektivt, men samtidig ubyråkratisk virkemiddel.

§ 11 Definisjoner og krav vedrørende kurs

I forslaget er det lagt inn en presisering om at det innenfor hver klokke time kan være maksimum 15 minutters pause. Vi kan se et behov for en klargjøring av hvor mye av den innrapporterte tiden som må være kursundervisning og hvor mye som kan være pause, men vi opplever formuleringen som uheldig. Flere av våre medlemsorganisasjoner organiserer ungdom med diagnoser som har behov for mer pausetid enn andre, blant annet på grunn av medisinerings.

Unge funksjonshemmede foreslår derfor at presiseringen endres til "Innenfor hver klokke time som rapporteres som kursundervisning, kan det være maksimum 15 minutters pause". En slik formulering vil gjøre det tydeligere for organisasjonene at de kan velge å ha lengre pauser i sine kursprogram, forutsatt at de trekker disse pausene fra timeutregningen når de skal rapportere til støtteordningen.

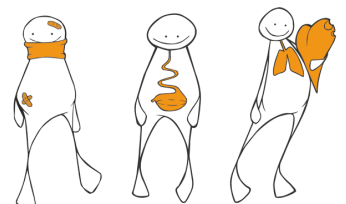
Kapittel 3 – Nasjonal grunnstøtte

§ 15 Basistilskuddets størrelse

I forslaget til ny forskrift foreslås det å redusere basistilskuddets nedre grense fra 3 til 2 ganger grunnbeløpet i Folketrygden (G). Dette begrunnes med at mer av tilskuddsbeløpet skal gå til fordeling på grunnlag av de variable utmålingskriteriene, noe som vil favorisere de større organisasjonene. Det er ikke foreslått unntak for organisasjoner som er godkjent etter §14, det vil si de som har begrenset rekrutteringsgrunnlag eller av andre særlige årsaker ikke fyller kravene til størrelse og geografisk utbredelse.

Dette er den foreslåtte endringen som vil få størst konsekvenser for våre medlemsorganisasjoner. Dersom forslaget blir gjennomført, vil det gå spesielt hardt utover organisasjoner med begrenset rekrutteringsgrunnlag. Forslaget kan bidra til en utvikling der de fra før sterkeste organisasjonene får stadig flere ressurser som kan brukes på aktiviteter som genererer ytterligere støtte.

Disse organiserer medlemmer som på grunn av sine særskilte funksjonsnedsettelse eller sykdommer ofte har størst behov for en sterk organisasjon som kan tale deres sak opp mot myndighetene, skape sosiale arenaer og spre kunnskap om den aktuelle diagnosen. Disse organisasjonene stiller svakere enn flere av §13-organisasjonene på flere områder. Som små organisasjoner der flertallet av tillitsvalgte selv har funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer, er kapasiteten hos ledelse, sekretariat og medlemmer er lavere enn i de fleste

andre andre organisasjoner. Dette fører allerede i utgangspunktet til at det blir arrangert færre og mindre arrangementer og kurs enn hos større organisasjoner.

Når en organisasjon er liten er det ofte ekstra krevende å finne folk til å ta på seg oppgaver og det å arrangere kurs og andre aktiviteter krever stor innsats. Flere av de mindre organisasjonene har store utfordringer med stor utskiftning i ledelse og aktiv medlemsmasse, noe som ofte er begrunnet i kapasitetsproblemer hos det enkelte medlem.

Dersom departementet gjennomfører den foreslåtte endringen, vil disse organisasjonene i enda større grad enn i dag være nødt til å prioritere ressursene mot det som genererer kursaktivitet, eller mot å søke ulike former for prosjektstøtte. For mange vil dette gå på bekostning av andre servicetjenester som de yter for sin medlemmer, men som ikke skaper tellende aktivitet. Dette står i motstrid til regjeringens intensjon om at sivilsamfunnet og frivilligheten skal bli mindre avhengig av statens krav og prioriteringer.

Unge funksjonshemmede foreslår derfor at grunnbeløpet holdes på 3 G. Sekundært foreslås det å differensiere grunnbeløpet for §13- og §14-organisasjoner, der nedre grense på 3 G beholdes for §14-organisasjonene.

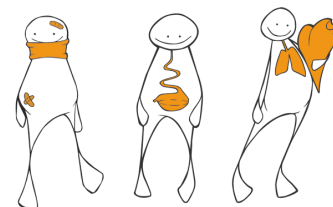
Kapittel 7 – Søknader og revisjon

§ 30 Søknad, bokstav a

Departementet foreslår en presisering av at organisasjonenes regnskap skal være spesifisert på kontonivå. Forslaget er i strid med intensjonene i veilederen om forvaltning av tilskuddsordninger som er åpne for barne- og ungdomsorganisasjoner. Vi viser igjen til at departementet ikke hadde merknader til veilederen da den var på høring for kort tid siden.

Spesifisering på kontonivå vil kreve tilpassing av regnskapsføringen knyttet til aktivitetsbasert årsregnskap. En slik bestemmelse vil være svært uheldig for organisasjoner som følger god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner, og ikke god regnskapsskikk for små selskaper. Det første er et krav for å være medlem av innsamlingskontrollen.

Forslaget vil også skape merkostnader ved at regnskapsfører og revisor må utforme og revidere to sett med årsregnskap, ettersom andre ordninger krever alminnelig årsregnskap eller aktivitetsregnskap. På den annen side vil det være svært uheldig å innføre krav om føring av aktivitetsbasert regnskap, da dette for flere av organisasjonene ville bety svært store kostnader. Mange barne- og ungdomsorganisasjoner før regnskapstjenester gratis av sine

moderorganisasjoner, og har følgelig ikke full frihet til å definere hvordan regnskapene skal utformes.

Unge funksjonshemmede konstaterer at dette forslaget vil være fordyrende og byråkratiserende for barne- og ungdomsorganisasjonene, og dermed i strid både med signaler fra flertallet i Familie- og kulturkomiteen i Stortinget og med intensjonene i Kulturdepartementets veileder om forenkling i tilskuddsordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Unge funksjonshemmede mener et vanlig årsregnskap må være tilstrekkelig, når det blir sett i sammenheng med organisasjonenes årsberetning. Ved kontroll vil organisasjonene kunne supplere dokumentasjonen med annen tilgjengelig informasjon fra regnskapsførere.

Kapittel 7 – Kontroll og sanksjoner

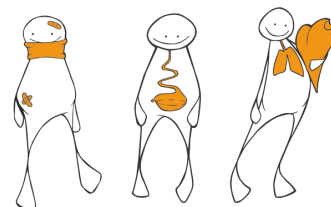
§ 38 Sanksjoner ved brudd på forskriften

Departementet foreslår en skjerping av bestemmelsen om utelukkelse, ved å øke karantenetiden fra 3 til 5 år.

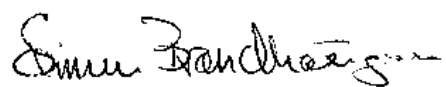
En slik økning av karantenetiden vil straffe organisasjonene svært strengt. I en barne- og ungdomsorganisasjon er fem år svært lang tid, ofte flere "generasjoner" av tillitsvalgte, ansatte og medlemmer. Et slikt forslag vil for en liten barne- og ungdomsorganisasjon, med få egne ressurser, kunne få tilnærmet gammeltestamentlige dimensjoner (jf. 2 Mos 20,5: "Jeg, Herren [...] hjemsøker fedrenes misgjerninger på barn inntil tredje og fjerde ledd"), og i realiteten føre til nedleggelse.

Vi mener støtteordninger til barne- og ungdomsorganisasjoner må bygge på tillit, samtidig som kontroll og sanksjoner er en naturlig og riktig del av ordningene. Formålet med slike sanksjoner må være at illojal og ulovlig opptreden fra ansatte eller tillitsvalgte primært får konsekvenser for organisasjonen umiddelbart og på kort sikt, ikke primært for framtidens medlemmer. Med et tidsperspektiv på fem år vil det være betydelig vanskeligere å få tillitsvalgte som på vegne av medlemmene ønsker å bygge organisasjonen opp igjen.

Unge funksjonshemmede går derfor imot dette forslaget, og oppfordrer departementet til å sette av ekstra ressurser til forebygging, gjennom god og tilgjengelig veiledning og hyppigere kontroll.

Med hilsen
UNGE FUNKSJONSHEMMEDE

Simen Brændhaugen
Styreleder

Lars Rottem Krangnes
Generalsekretær

